

30 Ocak — 5 Şubat 2011
Bloomberg Businessweek Türkiye

Şirketler&Sektörler

Enerji

Eziñ Çin'i Hedefliyor

► Çin dünyanın en büyük güneş enerjisi pazarı olarak dikkat çekiyor.

► "Biz Çin pazarındaki projelerde yer almak için ciddi bir şekilde çalışıyoruz"

Kısa bir süre önce çıkan Yenilenebilir Enerji Yasası'nda, güneş enerjisi ile elektrik üretimi için verilen teşvik miktarları için tartışmalar sürüyor. Birçok sektör temsilcisi teşvik kapsamında verilen fiyatları ve satın alma sürelerini sektörün gelişmesi için yetersiz buluyor. Bu tartışmalar sürerken Türkiye'de güneş enerjisi ile ısıtma ve soğutma alanında uzun yıllardır faaliyet gösteren şirketler önemli adımlar atıyor. Bu şirketlerden biri de Kayseri'de yaklaşık 30 yıldır üretim yapan Eziñ Enerji. Bu ismi daha önce duymamış olabilirsiniz. Ama şirket faaliyet gösterdiği pazarda dünyanın önde gelen oyuncularından biri. Anadolu'nun ortasındaki bu aile şirketi, üretim miktarıyla alanında dünyanın beşinci büyük üreticisi konumunda bulunuyor. Ama son dönemde bütün dünyada olduğu gibi Türkiye pazarında da etkili olmaya başlayan Çinli şirketler, yerli şirketleri ciddi anlamda tehdit ediyor. Önümüzdeki dönemde Eziñ'in güneş enerjisi pazarından aldığı payın bir kısmı Çinli rakiplerine geçebilir. Şirketin bu gelişmeye ilk tepkisi ise futboldaki gibi bir kontra-atak. Eziñ dünyanın en büyük güneş enerjisi pazarı konumunda olan Çin pazarına girerek en önemli rakiplerini

evinden vurmaya planlıyor.

Türkiye güneşten elektrik üretiminde oldukça geri kalmasına rağmen, güneş enerjisi ile ısıtma sektöründe önemli bir pozisyonda yer alıyor. Türkiye'deki güneş enerjisi pazarı, yaklaşık 12 milyon metrekarelik kurulu güneş paneli ile büyük bir pazar olduğunu ortaya koyuyor. İşte Eziñ Enerji yıllık 320 bin metrekare satış kapasitesiyle Türkiye pazarında ciddi pay alıyor ve üretiminin yüzde 40'ını başta Avrupa Birliği ülkelerine olmak üzere ihraç ediyor.

Ama son yıllarda Çinli şirketlerin Türkiye pazarında etkili olması Türkiye'de güneş enerjisi sistemleri üreten şirketleri zor durumda bırakıyor. Öyle ki 2010 yılında Çinli şirketler Türkiye pazarının yüzde 10'unu ele geçirmiş durumda. Bu şirketlerin ürünlerinde uyguladığı ucuz fiyat politikası önümüzdeki dönemde de yerli şirketleri zor durumda bırakacağı benziyor. "Çinli şirketlerin Türkiye pazarında etkili olması sektördeki yerli üreticiler için olumsuz bir durum diyor Eziñ Güneş Enerjisi Şirketinin Genel Müdürü Hakan Alaş ve ekliyor: "Ama bu durumun geçici olacağını düşünüyorum. Çünkü Çinli şirketlerin ürettiği teknoloji çok kısa ömürlü ve tüketici bizim ürünlerimizle ve bu ürünler arasındaki kalite farkını kavramaya başladı."

Çinli şirketlerin uyguladığı vakum teknolojisinin Türkiye ve Avrupa'da uygulanan düzlemsel teknolojiye oranla çok daha kısa ömürlü olması, Uzak Doğuların Türkiye pazarındaki satış hacimlerinin düşürebilir. Öte yandan Çin, Türk şirketleri için tehdit oluştururken, ülkede yeni yapılacak olan toplu konut projeleriyle fırsat da yaratıyor. Hakan Alaş, "Türkiye'de alabileceğimiz en büyük projeler, Çin'de alabileceği-

miz küçük çaptaki projeler kadar" diyor.

Elbette Çin pazarı yarattığı fırsatlar kadar bu pazara girişteki zorluklarla da dikkat çekiyor. Bu noktada maliyet düşüklüğü en önemli faktör olarak ön plana çıkıyor. "Çin pazarındaki toplu konut projelerinde yer almak istiyorsanız daha ucuz işçiliğin olduğu Tayland, Vietnam gibi ülkelerde üretim yapmanız gerekiyor" diyor Almanya merkezli güneş enerjisi sistemleri üreten Solitem Grup Genel Müdürü Ahmet Lokurlu ve ekliyor: "Bu nedenle Çin pazarında iş yapabilmek hiç kolay değil."

Ucuz Çin mallarının sarstığı şirketler bu karşı konulamaz tehdit nedeniyle pazarlarını genişletmek, küresel pazarlara açılmak zorunda kalabiliyor. Bu durum belki de onların yeni fırsatlar yakalamasına daha büyük oyuncular haline gelmelerine neden olabilir. Aynı kavimler göçü gibi. Çin tehdidinden kaçanlar binlerce yıl önce Batı'yı ve sonra da dünyayı yeniden şekillendirmişlerdi. Belki de bunun ekonomik versiyonunun gerçekleşme zamanı geldi.

— Mehmet Erdoğan Elgin

Sözün Özü: Türkiye pazarındaki payının bir bölümünü Çinli rakiplerine kaptıran Kayserili Eziñ Enerji bir kontra-atak planlıyor. Şirket rakiplerini Çin'de vurabilir.

Pazarlama

Lüksün Online Çıkarması

► Vakko, Beymen gibi lüks markalar da internetten satışa kayıtsız kalmadı

► "Hedef müşteriye A+ duygusunu hissettirmek olmalı"

Louis Vuitton ocak başında satışlarını yüzde 24 artırdığını açıkladı. İngiliz lüks çanta ve moda markası Mulberry 15 Ocak'a kadar olan altı haftalık dönemde satışlarının yüzde 66 arttığını ve altı haftada ikinci kez gelir tahminini yükselttiğini duyurdu. Şu sıralar pek çok lüks markanın benzer açıklamalarına rastlamak mümkün. Zira 2009'da en kötü dönemlerinden birini geçiren lüks pazarı 2010'da yüzde 10 büyüyerek 170 milyar dolarlık büyüklüğe ulaştı. 2011 yılına ise çok hızlı girdi.

Kuşkusuz bu hızlı çıkışın altında 2008 krizinin yaralarının sarılması yatıyor. "Her ne kadar ekonomik göstergeler Avrupa ülkeleri ve Amerika için çok parlak olmasa da krizin sebep olduğu şokun atılması ve tüketici beklentile-

